

Het Georgische Wol Research Project

door **Alexandra Gabrielli**

In het geheel gerenoveerde Textielcentrum in Tbilisi dromden op 13 september 2006 de Georgische schrijvende pers en televisieploegen bijeen voor een persconferentie. Deelnemers van het Georgische Wol Research Project presenteerden de resultaten van hun werk dat een jaar eerder was begonnen. Tegelijk zorgde een tentoonstelling met textielwerken en wolstalen voor een aanschouwelijke toelichting op de ambitieuze plannen van het Research Project. De vele verschillende aan verticale strips van horregaas bevestigde wolstalen hingen vanaf het plafond naar beneden. Elke deelnemer toonde eigen werk. Een stalenboek in de vorm van een kubus bijvoorbeeld, gemaakt door de in Nederland niet onbekende Maia Tsinandzgvishvili. In 2005 exposeerde zij met wandtapijten en textielschilderijen in Galerie Z.T. te Groningen.

Gezamenlijk werken aan een vilten kleed door de kunstzinnige nonnen van het klooster te Vardzia. In het midden Inge Evers tijdens een workshop "Het nieuwe komt voort uit het oude" in september 2006

Het Georgische Wol Research Project is van start gegaan in september 2005 met acht deelnemers:

Nino Kipshidze, kunsthistorica en voorzitter van de Georgische Textiel Groep (GTG).

Nino Chuka Kuprava, ontwerpster.

Nanuli Azikuri, ethnografe en beoefenaarster van kunstnijverheid.

Maia Tsinamdzgvishvili, ontwerpster/textielkunstenaar.

Ekaterina Geguchadze, kunstenaar en lid van de Textielwerkgroep van het Transfiguratie klooster in Tbilisi.

Nunu Dutchidze, kunsttherapeute van het Psycho-Sociaal Rehabilitatiecentrum.

Manana Abzianidze, kunstenaar en leraar op een zondagsschool voor vluchtelingen.

De deelnemers zijn oud-leerlingen van textielkunstenaar Inge Evers, drijvende kracht achter het

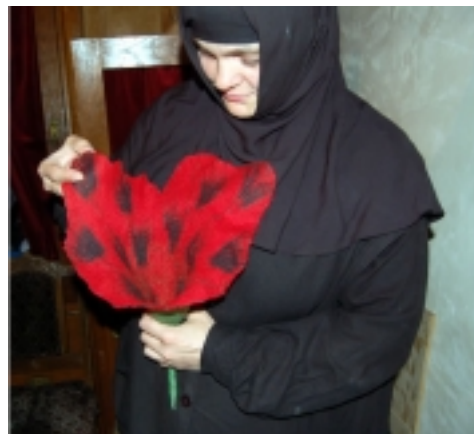
project, en vertegenwoordigen elk een sociale doelgroep: de Textielwerkgroep van het klooster van Transfiguratie, weeshuizen en vluchtelingencentra, kunstenaars, vrouwengroepen en het Psycho-Sociaal Rehabilitatiecentrum te Tbilisi voor psychiatrische patiënten.

Doelstellingen van het Georgische Wol Research Project zijn:

- Onderzoek naar de mogelijkheden van gebruik van Georgische wol/zijdevezels en -stoffen in samenhang met wollen- en zijdestoffen uit andere delen van de wereld.
- Ondersteuning en professionalisering van het dagelijkse werk van vrouwen die viltproducten maken, d.m.v. bijvoorbeeld opleidingen en cursussen.
- Ontwikkeling en herinterpretering van Georgische ontwerpen die gezamenlijk door deelnemers of in groepen kunnen worden gemaakt.
- Verven van wol met plantaardige en synthetische verfstoffen.

Een heel jaar is gewerkt aan het maken van een serie stalen van een bepaalde afmeting, die gelabeld zijn met krimpfactor, gramgewicht, gebruikt materiaal, land van herkomst, datum en bijzonderheden, zoals de geschiktheid van het materiaal voor bijvoorbeeld interieurtextiel, kleding, vloerbedekking of sieraden. De stalen tonen een gevarieerde rijkdom aan combinaties van samenstellingen en patronen van wol/vilt/zijde en zijn bestemd voor kunstenaars, modeontwerpers, stofverkopers en particulieren. Het is mogelijk om aan de hand van de stalen een keuze te maken. Doordat het materiaal vilt niet rafelt kunnen er bestellingen in elke willekeurige maat gedaan worden. De bestellingen worden vervolgens gedeponereerd bij een van de instellingen van de deelnemers van het Research Project, bijvoorbeeld het Klooster van Transfiguratie of het Psycho-Sociaal Rehabilitatiecentrum. Doel is het opbouwen van een orderportefeuille en export naar het buitenland.

Maar liefst vier televisiestations kwamen op de persconferentie af voor interviews. Ook twee radiostations ontbraken niet en toonden zich enthousiast.

Er werd maar maar één cynische vraag gesteld, aldus Inge Evers: "Iemand vroeg op ongelovige toon hoe we deze Georgische wol onder de aandacht van de wereld dachten te brengen. Groot was de verbazing toen ik vertelde dat wolvezels een internationaal gezocht artikel zijn en dat

Georgische wol daar bij hoort. De getoonde wolstalen gaven daar voorbeelden van: een staal bevat bijvoorbeeld een laagje wol uit Peru met een laagje Georgische wol, een laagje merino uit Australië met een laagje Georgische wol, een laagje tussah zijde uit China met een laagje Georgische wol, enzovoort. Behalve op het maken van stalen van de verschillende stoffen, legt de Research Groep zich ook toe op het ontwerpen en ontwikkelen van wol- en zijdeproducten, het verven van vezels en vilt op natuurlijke wijze en langs chemische weg en het opleiden van productenmakers. Daarbij hoort ook een cursus ondernemerschap.

Intussen is een nieuw onderzoek in gang gezet: het vilten van een serie stalen van Georgische wol gecombineerd met een grote diversiteit aan zijden stoffen. Als het onderzoek is afgerond, volgt weer een presentatie”.

Daags na de persconferentie vertrok Inge Evers in het bijzijn van Irina Koshoridze, Nino Chuka Kuprava en Nanuli Azikuri naar het nonnenklooster in Vardzia voor een viltworkshop. De workshop mondde uit in een heel speciale belevenis. De zusters zongen a capella onder het maken van vilten bloemen, sieraden en sjaals en het vilten van een groot kleed met Georgische wol en zijde. Het klooster voorziet in eigen levensonderhoud en het maken en verkopen van vilten producten staat hoog op de agenda.

Vardzia, in het zuidwesten van Georgië op een afstand van zes uur autorijden vanuit Tbilisi, ligt op de oude Zijderoute. Hier is dus een traditie levend te houden!

Inge Evers tijdens haar presentatie van het Georgische Research Wol Project in de Vondelkerk te Amsterdam op 25 november 2006

Op 25 november 2006 lanceerden Inge Evers en Manana Chitiashvili in de Vondelkerk te Amsterdam op de Georgiëdag, georganiseerd door de Bagration Stichting, de plannen van het Georgische Wol Research Project onder de titel 'De Zijderoute door Georgië'. Voorbeelden van vilt- en textielkunst en de wijze van viltmaken waren op beeldscherm te zien. Aan het slot presenteerde Inge een serie stalen van wol/vilt/zijde die vervolgens van hand tot hand de rijen langs ging. Er was veel belangstelling van vrouwen en de eerste bestellingen werden meteen al gedaan, voor het zelf naaien van bijvoorbeeld een blazer of een bodywarmer.

Hoopvol is het Georgische Wol Research Project van start gegaan. De grote variatie aan viltproducten is onder de aandacht gebracht, alsmede de mogelijkheden voor export van Georgische gesponnen- en plantaardig geverfde wol, in samenwerking met wolstations, zoals het wolstation Toesjeti in Zemo Alvani in het noorden van Georgië. Het Wol Project is gesteund met een geldbedrag van Fer Haak, directeur van de Regionale Instelling voor Beschermd Wonen in Kennemerland/Amstelland en de Meerlanden (RIBW K/AM) te Haarlem. Ook giften van particulieren en enkele wolleveranciers maakten dat dit project van start kon gaan. Het RIBW K/AM werkt samen met de Georgian Association of Mental Health (GAMH) te Tbilisi aan het 'Georgiëproject' voor het realiseren van een project van Beschermd wonen en dagbesteding van psychiatrische patiënten. Er zijn ook vergevorderde plannen voor de inrichting

De eerste bestellingen van stoffen na een keuze uit het stalenboek werden geplaatst door mevrouw E. Fens-Strijd uit Hilversum (foto links) en mevrouw K. Sirag uit Amersfoort (foto rechts) in de Vondelkerk te Amsterdam op 25 november 2006. Inge Evers geeft uitleg en noteert de eerste bestellingen.

van een kunsttherapeutisch atelier met ruimte voor een 'Vilt community art therapie praktijk' en gelegenheid voor onderzoek naar de haalbaarheid van het houden van diverse soorten schapen voor levering van wolsoorten.

De initiator van het Wol Project is Inge Evers (1940). In de jaren tachtig van de vorige eeuw vatte zij het plan op naar Georgië te gaan voor onderzoek naar de achtergrond van de aloude traditie van het viltmaken. Daar kwam het destijds niet van, maar in de jaren negentig lukte het wel. Tijdens haar bezoek leerde zij vrouwen van de Georgische Textiel Groep kennen met wie tot op de huidige dag een hechte band bestaat.

Inge bekwaamde zich in diverse kunstvormen, o.a. murale tapijten in een collage-techniek en hield zich bezig met textielonderzoek en textielexperimenten. Ook ontwikkelde zij een nieuwe methode voor het maken van zijdepapier. Ze geldt als een vernieuwer van gelaagde en met verschillende materialen ingelegde stoffen.

Op uitnodiging van uitgeverij Cantecler in De Bilt schreef Inge een aantal boeken over vilt en papier: Viltmaken (1984, vert. in het Engels: Feltmaking, 1987), Het complete papierboek (1991), Papier van zijdevezels (1994).

Na publicatie van de boeken volgden uitnodigingen om les te geven in binnen- en buitenland. Inge begon ook aan een universitaire studie in expressieve kunstvormen en psychologie in Zwitserland. Haar onderzoek richtte zich op de diverse kwaliteiten van vilt, viltmaken als traditionele en moderne intermodale kunstvorm en de toepassing daarvan bij het werken met mensen, de zg. 'community art'.

De titel van haar thesis voor het behalenvan de Master of Arts graad in 2001, waarin o.a. het viltmaken van de Georgische vrouwen wordt beschreven als voorbeeld van de kunst van het dagelijkse leven, luidt: Community Art: the Felt Sense, Expressive Arts Therapy and Community Art Making.

Inge heeft een atelier in Heemstede waar o.m. workshops worden gegeven.

Inlichtingen over bestellingen, verkoop, donaties en het Georgiëproject bij Inge Evers:

E-mail: inge.d.evers@xs4all.nl Internet: www.wvevers.dds.nl/

Zie volgende pagina ▽

Speciaal verzoek van Inge Evers:

”We helpen de textielvrouwen van Georgië o.a. sparen voor een nieuwe - tweedehands - landrover. De auto waarmee we naar Vardzia reden over niet al te prettige wegen, was twintig jaar oud, had geen hoofsteunen, geen gordels en totaal gladde banden. Bijna vanzelfsprekend kregen we een lekke band en de automobilist die ons te hulp schoot, raadde ten stelligste af om nog verder te rijden met dit voertuig. Omdat de leden van de Georgische Textielgroep regelmatig materiaal brengen naar vrouwen in alle uithoeken van Georgië onder alle weersomstandigheden, is een betrouwbaar voertuig onontbeerlijk.

Wie een bijdrage wil leveren, al is het maar 10 euro, kan een gift storten op de ABN-Amro-rekening ten name van I.D.Evers-Jansen en/of Y.A.Cals te Haarlem no. 55.44.32.064 onder vermelding van “Nabadi Georgië”.